

UCZESTNICY KONFERENCJI KLIMATYCZNEJ W POZNANIU GOŚCILI W NADLEŚNICTWIE JAROCIN

Chcieli do lasu

Dwudziestopięcioosobowa grupa gości z Kamerunu, Tajlandii, Nepalu, Ameryki Południowej, USA i Australii gościła 7 grudnia w Ośrodku Edukacji Leśnej w Czeszewie.

Krzysztof Schwartz
NADLEŚNICZY
NADLEŚNICTWA
JAROCIN

Szanowni Czytelnicy

Nie mam dla Państwa dobrych wiadomości. Nie mam dobrych wiadomości dla naszych czytelników i sympatyków. Krzyszek zawiązał także do naszej firmy. W nadchodzącym roku zabraknie pieniędzy na wiele rzeczy. Zabraknie ich także na wydawanie „Wieści z lasu”. Cóż począć. Może będziemy pojawiać się co kwartał, a może redagować będziemy nasz dodatek tylko w internecie. Od października 2005 roku miałem wielki zaszczyt przekazywać Państwu „wieści” o naszej pracy, o wydarzeniach związanych z ochroną przyrody i niepokoić sumienia apelując o walkę ze śmieciami. Czy są tego widoczne efekty? Częściej wydaje mi się, że nie! Mam nadzieję, że się jednak mylę. Nasza praca będzie trwała dalej. Jak będzie wyglądać nasza firma za rok - trudno powiedzieć. Może będziemy bliżej urzędu, a może bliżej przedsiębiorstwa surowcowego. Myślę jednak, że niezależnie od tego co się wydarzy, las będzie otwarty dla społeczeństwa, bo dalej będzie państwowy. Czy będą pieniądze na edukację i sprzątanie - nie wiadomo. Wszyscy, zarówno jako obywatele, jak i przedsiębiorcy mamy ten sam problem - jak przetrwać ciężkie czasy? Nadchodzą święta Bożego Narodzenia. Czyżmy przygotowania, cieszymy się dniem dzisiejszym i bądźmy dla siebie jeszcze bardziej życzliwi.

Spokojnych, wesołych i pełnych nadziei Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku AD 2009.

W Czeszewie uczestnicy konferencji klimatycznej najpierw obejrzeli makietę, na której zaznaczone zostały miejsca występowania gatunków chronionych

Pierwszą niespodzianką była przeprawa promowa, a po niej - przejażdżka wozami po lesie

Obcokrajowców zainteresowały zarówno ślady bobrów, jak i potężne dęby. Duże wrażenie zrobiła na nich informacja, że takich wiekowych drzew jest na tym terenie ponad sto

Na zakończenie zwiedzania Ośrodka Edukacji Leśnej uczestnicy zrobili sobie pamiątkowe zdjęcie, a potem wyruszyli na wyprawę w Czeszewski Las

Na pamiątkę pobytu w Nadleśnictwie Jarocin otrzymali album i film o terenach uroczyska

Nadleśnictwo Jarocin odwiedziły dwie grupy obcokrajowców. Byli to uczestnicy Konferencji Klimatycznej w Poznaniu. Pierwsza, licząca około 40 osób, w niedzielny ranek zwiedzała wyluszczeni nasion i szkółkę leśną. Druga w drodze do Gołuchowa gościła w Ośrodku Edukacji Leśnej w Czeszewie. W tej grupie znaleźli się prawie wyłącznie goście spoza Europy, dlatego bardzo interesowali ich

zarówno struktury Lasów Państwowych w Polsce, zasady działalności nadleśnictw, jak i formy ochrony fauny i flory oraz regulacje prawne myślistwa. Pytania, zadawane nadleśniczemu Krzysztofowi Schwartzowi i leśniczemu Maciejowi Trzebinia-kowi z czeszewskiego ośrodka, były bardzo szczegółowe i dotyczyły m.in. problemu kwaśnych deszczy, ochrony wilków czy dębów. Ciekawą dla uczestników

spotkania była informacja, że na terenie Nadleśnictwa Jarocin znajdują się gniazda orla bieli-ka. Grupa najpierw obejrziała makietę terenów nadwarciańskich oraz film o rezerwacie „Czeszewski Las”, a później odbyła krótką wycieczkę po tych terenach. Każdy na pamiątkę mógł otrzymać płytę z filmem i album ze zdjęciami. Kiedy nadleśniczy Schwartz stwierdził, że ze względu na złą po-

godę, organizatorzy zrezygnują z pieszej części wycieczki, wszyscy zaprotestowali. - *My przyjechaliliśmy zobaczyć jak to wygląda w rzeczywistości. Chcemy zobaczyć coś więcej niż kawę czy śniadanie* - stwierdzili goście.

Na uczestnikach wrażenie zrobił prom, którym przeprawiali się przez Wartę. Również przejażdżka wozami konnymi po lesie była dla obcokrajow-

ców dużą atrakcją. Zainteresowali ich mierzące po kilka metrów w obwodzie dęby oraz ślady bobrzej działalności. Na zziębniętych gości na zakończenie wycieczki czekało również małe co nieco na rozgrzewkę. Wszyscy byli zachwyceni programem i niechętnie opuszczali Czeszewo. Wielu gości deklaro-owało, że chętnie przyjadą tu ponownie w przyszłości.

(Is)

III TURA KONSULTACJI SPOŁECZNYCH W ŚWIETLE WDRAŻANIA RAMOWEJ
DYREKTYWY WODNEJ

Bez społeczeństwa ani rusz

Woda jest niezbędnym czynnikiem warunkującym życie ludzi, zwierząt i roślin. Postępujący rozwój cywilizacji spowodował, że konieczne stało się racjonalne gospodarowanie tym cennym źródłem. Państwa Unii Europejskiej podjęły kroki prawne mające na celu zapewnienie obecnym i przyszłym pokoleniom dostępu do wody dobrej jakości oraz korzystania z niej przez różne sektory, tj. rolnictwo czy przemysł przy jednoczesnej ochronie środowiska naturalnego. Odpowiednim w tym względzie aktem prawnym jest Dyrektywa 2000/60/WE tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna (RDW). Najogólniej zakłada ona osiągnięcie przynajmniej „dobrego stanu” wszystkich wód do roku 2015.

Dyrektywa wprowadza podział na 3 główne etapy jej wdrażania. W chwili obecnej znajdujemy się w ramach pierwszego eta-

szego etapu podstawowym elementem prac jest określenie obecnego stanu tych wód oraz przeprowadzenie w stosunku do nich analizy presji antropogenicznych, czyli oddziaływań człowieka. Następnie Dyrektywa wymaga określenia celów środowiskowych dla poszczególnych jednolitych części wód, do osiągnięcia których będziemy dążyć poprzez realizację opracowywanych programów działań.

Osiągnięcie założonych celów środowiskowych nie jest jednak bezwzględnie wymagane. Dyrektywa przy spełnieniu określonych warunków, bez naruszenia jej postanowień, dopuszcza nie tylko ich nieosiągnięcie, a nawet pogorszenie stanu wód. Możliwe jest więc czasowe pogorszenie stanu wód, które jest efektem wystąpienia naturalnych czynników ekstremalnych np. powodzi, długotrwałych susz czy też innych

obecnym stanem wód a docelowym, do którego powinniśmy dążyć. Prace te zostaną zakończone opracowaniem programu wodno-środowiskowego kraju, zawierającego działania podstawowe skierowane do wszystkich części wód oraz działania uzupełniające skierowane do części wód zagrożonych lub potencjalnie zagrożonych ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Termin sporządzenia programu wodno-środowiskowego wynika z konieczności opracowania do 22 grudnia 2008 roku projektów planów gospodarowania wodami dla obszarów dorzeczny, które zawierać będą podsumowanie działań zawartych w programie. Projekt planu zostanie poddany pod obowiązkowe konsultacje ze społeczeństwem w terminie od 22 grudnia 2008 roku do 22 czerwca 2009 roku,

mi na obszarze dorzecza. Kolejne aktualizacje planów będą opracowywane na koniec roku 2021 oraz 2027.

Na uwagę zasługuje fakt wprowadzenia przez Dyrektywę obowiązkowego narzędzia służącego właściwemu wdrażaniu jej zapisów - jest nim udział społeczeństwa. RDW umożliwia szeroko rozumianemu społeczeństwu wpływ na opracowywanie szeregu dokumentów. 22 czerwca 2008 roku zakończyła się trwająca pół roku II tura konsultacji społecznych „Przeglądu istotnych problemów gospodarki wodnej dla obszarów dorzeczny”, natomiast już 22 grudnia 2008 roku rozpocznie się, trwająca sześć miesięcy, III tura konsultacji społecznych projektów planów gospodarowania wodami dla obszarów dorzeczny. Zgromadzone uwagi i opinie do tych dokumentów Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu przekaże do jednostki centralnej - Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej - w celu stworzenia ostatecznych wersji planów uwzględniających działania i wyniki konsultacyjne.

Treść dokumentu podawanego pod obowiązkowe konsultacje ze społeczeństwem zamieszczona zostanie na stronie internetowej RZGW w Poznaniu pod adresem www.rzgw.poznan.pl w linku „udział społeczeństwa w gospodarowaniu wodami”. Umieszczone zostaną tam również w wersji elektronicznej ankiety, broszury, materiały informacyjne dotyczące dokumentu. Uwagi i opinie można będzie przysyłać listownie na adres: Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu, Pion Zasobów Wodnych, ul. Grunwaldzka 21, 60-783 Poznań lub drogą elektroniczną na adres: zasoby.wodne@rzgw.poznan.pl. Szczegółowe informacje dotyczące organizowanego procesu udziału społeczeństwa w planowaniu gospodarowania wodami można uzyskać od pracowników Zespołu ds. Komunikacji i Konsultacji Społecznych - Michała Misiewicza (tel. 061 665 45 33, michal.misiewicz@rzgw.poznan.pl) lub Natalii Sikorskiej (tel. 061 665 45 22, natalia.sikorska@rzgw.poznan.pl).

Oprac. NATALIA SIKORSKA
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu

Znana podróżniczka w naszych skromnych progach...

Przewodnikiem po ośrodku dla naszego gościa był leśniczy Maciej Trzebiński

W sobotę 16 listopada mieliśmy okazję gościć w naszym Ośrodku Edukacji Leśnej w Czeszewie, znaną i popularną podróżniczkę - Elżbietę Dzikowską. Wraz z wiceburmistrzem Jarocina Robertem Kaźmierczakiem i regionalistą Eugeniuszem Czarnym podziwiała piękno oraz wyposażenie naszego ośrodka. Przewodnikiem był Maciej Trzebiński, leśniczy leśnictwa Czeszewo i gospodarz ośrodka.

Po zwiedzeniu biura leśnictwa i zapoznaniu się z historią dawnego Nadleśnictwa Czeszewo, pani Elżbieta zwiedziła wystawę fotografii z uroczyska. Przy makiecie terenu przybliżono naszemu gościowi walory przyrodnicze i najcenniejsze gatunki występujące w Czeszewskim Leśnie.

Pani Elżbieta była zachwycona wiadomościami, jakie tu uzyskała.

Jak stwierdziła, z miłą chęcią będzie wspominać pobyt w Czeszewie, jak również miejsca, które zobaczyła przemierzając tereny powiatu jarocińskiego.

Elżbieta Dzikowska jest znaną podróżniczką, reżyserką i operatorką wielu filmów dokumentalnych, autorką wielu książek, programów telewizyjnych, audycji radiowych i wystaw. Wraz z mężem Tony Haliem zrealizowała około 300 filmów dokumentalnych ze wszystkich kontynentów oraz prowadziła popularny podróżniczy program telewizyjny „Pieprz i wanilia”.

Była to wizyta niespodziewana i bardzo ciekawa. Niemala w tym zasługa Eugeniusza Czarnego, który zna te tereny i kibicuje naszym poczynaniom od lat.

Oprac. HUBERT PRZYBYLSKI

Czas na bożonarodzeniowe drzewko

Już za tydzień święta Bożego Narodzenia. Przypominamy o naszej ofercie sprzedaży żywych choinek. Każdy leśniczy posiada dostępne w leśnictwie choinki świerka pospolitego oraz sosny zwyczajnej ze specjalnych plantacji. Niektóre leśnictwa posiadają również choinki daglezjowe. Wystarczy zwrócić się

bezpośrednio do leśniczego, wybrać towar i u niego uiścić odpowiednią opłatę. W jarocińskiej szkółce leśnej przy ul. Poznańskiej można także nabyć świerk kłujący (potocznie zwany świerkiem srebrnym). Drzewka te, wielkości od 1 do 2 metrów, są indywidualnie ścinane na potrzeby każdego klienta.

(red)

CENNIK NADLEŚNICTWA JAROCIN NA CHOINKI PRZY ZAKUPIE W LEŚNICTWIE

Wysokość drzewka (w metrach):	świerk, sosna	dagleżja
0,30 - 0,90	12,00	15,00
1,00 - 1,50	15,00	20,00
1,60 - 2,50	20,00	30,00
2,60 - 3,50	35,00	40,00
3,60 - 5,00	50,00	75,00
5,10 - 10,00	80,00	100,00
powyżej 10	100,00	150,00

Powyższe ceny podane są w zł, należy doliczyć podatek VAT 22%.

Jesień nad Lutynią

pu, mającego na celu opracowanie podstawowego instrumentu zarządzania zasobami wodnymi, jakim będzie plan gospodarowania wodami opracowywany dla każdego obszaru dorzecza. Dyrektywa wymaga bowiem działań wykonywanych przez państwa członkowskie UE, które mają skutecznie chronić zasoby wód bez względu na dzielące je granice administracyjne. Dlatego planowanie w gospodarowaniu wodami odbywa się w granicach naturalnych jednostek hydrograficznych, jakimi są obszary dorzeczny w układzie tzw. jednolitych części wód, przez które rozumiemy np. jeziora lub inne naturalne, sztuczne zbiorniki wodne, rzeki, strumienie czy też kanały. W ramach pierw-

sytuacji wyjątkowych, których nie można było przewidzieć na etapie formułowania celów. Ponadto dopuszcza się ich nieosiągnięcie w wyniku realizacji inwestycji dyktowanej np. nadrzędnym interesem publicznym lub w sytuacji związanej z utrzymaniem zdrowia oraz bezpieczeństwa ludzi. Poza tym istnieje możliwość derogacji (odstąpienia) od bazowego terminu określonego na rok 2015 i osiągnięcie danego celu środowiskowego w perspektywie roku 2021, a nawet 2027, oraz co ważne - derogacji w odniesieniu do obniżenia wymagań założonych celów środowiskowych. W ramach etapu pierwszego koniecznym jest także przeprowadzenie analizy rozbieżności pomiędzy

a ostateczne jego opublikowanie powinno nastąpić do 22 grudnia 2009 roku. Stanowi on podsumowanie pierwszego sześciolletniego cyklu planistycznego, a jego zapisy będą podstawą podejmowania decyzji w zakresie kształtowania stanu zasobów wodnych i zasad gospodarowania nimi w przyszłości.

Etap drugi (2009 - 2012) to proces wdrażania zaplanowanych wcześniej działań, który obejmować będzie również wstępną ocenę ich skutków pod kątem realnego osiągnięcia założonych celów środowiskowych. Natomiast etap trzeci (2012 - 2015) odnosi się do dalszej oceny skuteczności wdrożonych działań i tym samym do pierwszej aktualizacji planu gospodarowania woda-

Kalendarium 2008

Koniec roku zbliża się do nas wielkimi krokami. Jak zwykle jest to czas sprzyjający wszelkiego rodzaju podsumowaniom, bilansom i ocenom. Chcielibyśmy przypomnieć czytelnikom ważniejsze wydarzenia w Nadleśnictwie Jarocin.

W styczniu w Nadleśnictwie Krotoszyn, już po raz siedemnasty, zorganizowano Międzynarodową Aukcję Cennego Drewna Dębowego. Nadleśnictwo Jarocin wystawiło 46 m³ wysokiej jakości drewna dębowego pozyskanego w leśnictwie Potarzyca. Surowiec sprzedął się bardzo dobrze, osiągając średnią cenę za 1 m³ na poziomie nieco ponad 2 000 zł, przy czym najdroższy los zakupiono za 3 150 zł za 1 m³.

Na początku **marca** Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Poznaniu uzyskała wznowienie certyfikatu FSC na prowadzoną gospodarkę leśną na kolejne pięć lat, do roku 2013. Audyty sprawdzające, przeprowadzone przez niezależną firmę certyfikującą w wielu nadleśnictwach poznańskiej dyrekcji (również w Jarocinie), potwierdziły po raz kolejny, że zarządzanie lasami prowadzone przez firmę Lasy Państwowe spełnia ostre wymagania standardów FSC, a gospodarka prowadzona jest na zasadach proekologicznych.

Ciepła i wilgotna aura sprzyjała rozpoczęciu nasadzeń już w połowie **marca**. Łącznie z niewielkimi zalesieniami, jakie musieliśmy z różnych przyczyn wykonać dopiero jesienią, posadziliśmy w mijającym roku młody las na powierzchni prawie 193 ha, zużywając na ten cel 1 mln 243 tys. sadzonek. Ponadto udało nam się poprzez różne zabiegi gospodarcze doprowadzić do naturalnego odnowienia się lasu na powierzchni ponad 42 ha. Tegoroczna akcja zalesieniowa zakończyła się praktycznie już w połowie kwietnia.

W kwietniu z naszej inicjatywy w Mickiewiczkowskim Centrum Turystycznym w Żerkowie odbył się „Okrągły stół śmieciowy”. Celem spotkania było wypracowanie wspólnie z przedstawicielami władz lokalnych samorządów skutecznych działań zmierzających do ograniczenia zaśmiecania lasów i likwidacji dzikich wysypisk. Na sprzątnięcie pozostawionych w lasach nadleśnictwa śmieci wydaliśmy już w tym roku prawie 40 tys. zł. A było tego prawie 400 m³.

23 kwietnia zjechało do nas wielu leśników z całego kraju, aby zapoznać się z najnowszym sprzętem przeznaczonym do wykonywania najróżniejszych prac leśnych. Maszyny prezentował Ośrodek Techniki Leśnej z Jarocina. Pokazy terenowe odbywały się w leśnictwie Cielcza.

W maju w Nadleśnictwie Konin odbyła się kolejna edycja konkursu organizowanego dla leśniczych ze wszystkich nadleśnictw Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu. Sprawdzano wiedzę i umiejętności zarówno praktyczne, jak i teoretyczne, dotyczące prowadzenia hodowli oraz pielęgnacji młodego lasu. Nie po raz pierwszy już w zawodach zwyciężył leśniczy z Nadleśnictwa Jarocin. Tym razem był to Tomasz Daszczyk z leśnictwa Nowe Miasto.

Już od wielu lat w naszych lasach chętnie gniazduje kilka par orłów bielików. Każdej parze udaje się przeważnie wychować jedno lub dwa młode. W tym roku pod koniec **maja** pracownicy nadleśnictwa uczestniczyli w obrączkowaniu czterech małych. Sam zabieg i późniejszy monitoring ptaków prowadzą pracownicy naukowcy Katedry Zoologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Po kilku latach przygotowań, **21 czerwca** w odrestaurowanym budynku przedwojennego Nadleśnictwa Państwowego Czeszewo otwarto Ośrodek Edukacji Leśnej, promujący zarówno walory przyrodnicze czeszewskich lasów, jak i w szerszym aspekcie znaczenie, jakie odgrywają dla środowiska siedliska wilgotne i podmokłe. Przy okazji otwarcia ośrodka święto leśników - Dni Lasu - obchodzili również

pracownicy Nadleśnictwa Jarocin. Pożegnaliśmy wtedy odchodzącego na emeryturę Jana Sudera, człowieka szczególnie zasłużonego dla edukacji przyrodniczej.

Lipiec upłynął leśnikom już tradycyjnie pod znakiem zatrważającej suszy. Nie dosyć, że zagrożenie pożarowe było znowu olbrzymie (wilgotność ściółki leśnej spadała nawet do 5%), to wyschło wiele młodych drzewek posadzonych wiosną. Na szczęście obyło się bez większych pożarów. Łącznie było ich w ciągu roku 14 na ogólnej powierzchni niecałych 2,5 ha i nie wyrządziły one znaczących szkód. Na uwagę zasługuje fakt, iż 10 z nich wybuchło w leśnictwie Nowe Miasto, w większości w bezpośredniej bliskości torów kolejowych!

We wrześniu teren Nadleśnictwa Jarocin odwiedzili leśnicy niemieccy - pracownicy Landwirtschaftskammer Niedersachsen - w ramach międzynarodowej wymiany doświadczeń oraz grupa doktorantów prowadzących prace badawcze pod kierunkiem Instytutu Badawczego Leśnictwa w Sękocinie. Obie grupy odwiedziły Ośrodek Edukacji Leśnej w Czeszewie oraz Ośrodek Szkółkarstwo - Nasienny w Jarocinie.

Październik upłynął pod znakiem „Święta drzewa” oraz Europejskiego Tygodnia Leśnego i organizowanych w całej Polsce Dni Otwartych Lasów Państwowych. W ramach pierwszej z imprez 10 października młodzież z gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych posadziła ponad 600 młodych drzewek na terenach leśnych i wokół szkół. Pracownicy nadleśnictwa przekazali na ten cel bezpłatnie sadzonki oraz służyli pomocą merytoryczną. Natomiast swój „Dzień otwarty” Nadleśnictwo Jarocin zorganizowało 24 października. Głównym celem spotkania było zapoznanie i zainteresowanie jak najszerzej grupy ludzi ofertą edukacyjną w Czeszewie.

7 grudnia gościliśmy uczestników jeszcze jednej imprezy, tym razem o zasięgu ogólnopolskim - XIV Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, ale o tym wydarzeniu szerzej właśnie w tym numerze.

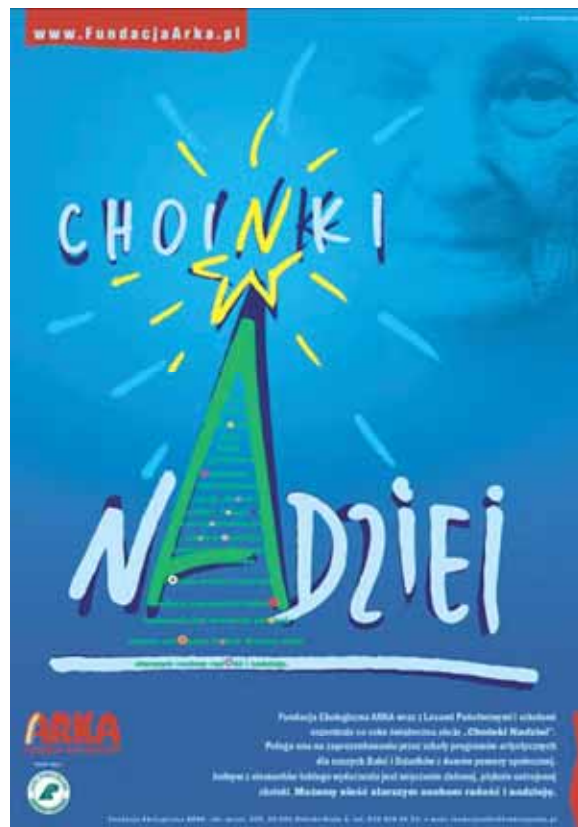
Na naszym skromnym podwórku kadrowym szykuje się zmiana na stanowisku leśniczego leśnictwa Cielcza. **20 grudnia** na zasłużoną emeryturę po 41 latach pracy w Lasach Państwowych odchodzi Edward Grzesiek, a jego następcą będzie Rafał Biernacik.

I na koniec jeszcze kilka danych podsumowujących mijający rok, a dotyczących rozmiaru pozyskania i sprzedaży drewna. W 2008 roku pozyskamy w ramach różnych cięć około 107 tys. m³ drewna (intensywne prace jeszcze trwają). Niestety, na skutek trwającej już od połowy roku dekonstrukcji na rynku drzewnym sprzedamy o około 6 tys. m³ surowca mniej w stosunku do zakładanego na początku roku planu. Natomiast w roku przyszłym Nadleśnictwo Jarocin planuje pozyskać i sprzedać około 90 tys. m³ drewna. Procedury tzw. Portalu Leśno-Drzewnego, internetowego systemu służącemu sprzedaży zasadniczej partii surowca drzewnego dla przedsiębiorców, ruszyły już pełną parą.

Oprac. J.G.

Choinki nadziei

I Ty możesz zostać Świętym Mikołajem - czyli jak pomóc tym, którzy oczekują odrobiny serdecznego ciepła nie tylko na święta.

Chcesz pomóc? Weź udział w akcji zgłoszonej przez Regionalną Dyrekcję Lasów Państwowych w Katowicach pod nazwą „Choinki Nadziei”. Przedsięwzięcie prowadzone jest przez Fundację Ekologiczną Arka.

Zainicjowana już 4 lata temu akcja polega na przygotowaniu przez szkoły świątecznych programów artystycznych dla domów pomocy społecznej, których jednym z elementów jest wręczenie przez uczniów choinki.

Warto pamiętać, iż dla ludzi starszych realizowana

akcja stwarza możliwość doświadczenia odrobiny ciepła i nadziei. Z drugiej strony takie działania dla dzieci i młodzieży są niezapomnianą lekcją wychowawczą uświadamiającą im, że wokół nas żyją także ludzie starsi i chorzy, może tacy, którzy zostali odrzuceni przez najbliższych z racji wieku czy kalectwa. Akcja promuje między innymi wolontariat w domach pomocy społecznej i ma zasięg ogólnokrajowy. Uczestnicy - czyli Wy! - organizują świąteczne przedstawienia, a poprzez drobne upominki, rozmaite

programy artystyczne, wypieki ciast mogą wnieść do domów opieki społeczeństwa tak bardzo potrzebną radość i nadzieję.

Jednym z elementów akcji - i stąd jej nazwa - jest wręczenie choinki, którą przekazują Lasy Państwowe lub firmy i sklepy ogrodnicze.

Więcej informacji i szczegóły zgłoszeń można znaleźć na stronie internetowej Fundacji Ekologicznej Arka w zakładce „Akcje” - „Choinki Nadziei” pod adresem: www.fundacja-arka.pl

Oprac. JAKUB WOJDECKI

	PROGRAM REGIONALNY NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI	 WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE	UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO
„INFRASTRUKTURA I WYPOSAŻENIE OŚRODKA EDUKACYJNEGO „CENTRUM ZARZĄDZANIA ŁĘGAMI” W CZESZEWIE”			
<p>W dniu 28.11.2008 r. Nadleśnictwo Jarocin reprezentowane przez Pana Nadleśniczego Krzysztofa Schwartza, podpisało Umowę o dofinansowanie projektu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego z Instytucją Pośredniczącą w realizacji Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego (WRPO) na lata 2007-2013 - Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu, działającej w imieniu Instytucji Zarządzającej WRPO na lata 2007-2013,</p>			
<p>Reprezentowanym przez: Przemysława Gonerę - Prezesa Zarządu oraz Jerzego Pucha - Zastępcy Prezesa Zarządu.</p>			
<p>w ramach: Priorytetu III „Środowisko przyrodnicze” Działanie 3.3 „Wsparcie ochrony przyrody” Schematu 2 „Budowa infrastruktury na obszarach chronionych (w tym Natura 2000), oraz wyposażenie centrów edukacji ekologicznej” Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013</p>			
<p>Przedmiotem projektu będzie budowa instalacji edukacyjnej pt. „Rzeka” z serii nowatorskich rozwiązań prowadzenia aktywnego nauczania w ośrodku edukacyjnym „Centrum Zarządzania Łęgami” w Czeszewie. Instalacja edukacyjna „Rzeka” będzie przestrzennym modelem koryta rzeki zbudowanym z materiałów naturalnych (ziemia, kamienie, drewno). Konstrukcja instalacji i jej kolejnych zadań umożliwi uczestnictwo w zabawie, której towarzyszyć będą wrażenia akustyczne (plusk, szum, kapanie), wizualne (światła, ruchome elementy przestrzeni, strugi wody, wystające rośliny) i oczywiście bodźce dotykowe. Celem będzie realizacja hasła „bawiąc - uczyć”.</p>			
<p>Projekt będzie przebiegał trój etapowo. Drugim etapem będzie zakup pakietu edukacyjnego „Dziuplaki” - prezentacji multimedialnej pokazującej życie ptaków i nietoperzy w dziuplach starych drzew. Całość uświetni kolejny etap realizacji projektu czyli zakup i montaż zestawu kamer do zdalnej obserwacji (na żywo) życia w dziuplach, gniazdach, na tokowisku.</p>			
<p>Koszt realizacji projektu w znacznym stopniu bo aż w 75%, będzie pokryty ze środków Unii Europejskiej.</p>			
<p>O postępach i dalszych etapach realizacji projektu będziemy informować Państwa na stronie internetowej Nadleśnictwa Jarocin http://jarocin.lasypanstwowe.poznan.pl</p>			
<p>Dodatkowe informacje na temat wniosków, WRPO - Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013, Funduszy Strukturalnych oraz Funduszy Spójności uzyskacie Państwo pod adresami:</p>			
<p>Strona Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu www.wfosgw.poznan.pl zakładka FUNDUSZE EUROPEJSKIE</p>			
<p>Strona Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013: www.wrpo.wielkopolskie.pl</p>			
<p>Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013</p>			
FUNDUSZE EUROPEJSKIE - DLA ROZWOJU INNOWACYJNEJ WIELKOPOLSKI			

Las naszym przyjacielem

O tym, jak „Święto Drzewa 2008” przebiegało w Szkole Podstawowej w Książu Wlkp.

29 października Szkoła Podstawowa im. Wiosny Ludów i Gimnazjum im. Dr. Maksymiliana Krybusa w Książu Wlkp. po raz kolejny przystąpiły do VI edycji programu edukacyjno-ekologicznego „Święto Drzewa”, który poświęcony jest sadzeniu i ochronie drzew oraz popularyzacji znaczenia drzew w biosferze.

Do obchodów Święta Drzewa uczniowie przygotowali się przez cały październik. Organizatorki: Ewa Kucała i Aurelia Ludwiczak, przy nawiązaniu współpracy

układanki na pniu atrapy drzewa. II etap polegał na zespołowym rozwiązaniu testu pisemnego. III etap to „drzewo obietnic”, czyli nasze przyrzeczenia wobec drzew. Wpisano je na liście i przyczepiono do atrapy drzewa, tworząc symbol święta. W przerwie konkursowej obejrzano film pt. „Nie było nas - był las”.

W ramach święta szkoła również podsumowała ubiegłoroczną akcję zbiórki makulatury, a uzyskane pieniądze w kwocie 120 złotych przekazane zostały na program „Zbieraj

Wolnych rąk do pracy nie brakowało. Mimo deszczowej aury, młodzież chętnie sadziła swoje pierwsze drzewka

Gromadzone przez uczestników punkty były dość nietypowe - kasztany i żołędzie przydzielane przez organizatorów

z Nadleśnictwem Jarocin, zorganizowały pogadanki w klasach na temat idei akcji, przedstawiając 20 powodów, dla których warto sadzić drzewa.

W dniu obchodów uczniowie szkół wystęchali audycji radiowej „Drzewo mój przyjaciel” przygotowanej przez kl. 3b gimnazjum. Z każdej klasy wytypowano trzech przedstawicieli biorących udział w międzyklasowym konkursie „Las naszym przyjacielem”. Gościem honorowym dnia był przedstawiciel Nadleśnictwa Jarocin Jakub Wojdecki, który przewodniczył komisji konkursowej. Konkurs był trzyetapowy. W I etapie zespoły miały za zadanie wypisanie skojarzeń ze słowem drzewo, a następnie wklejenie fragmentu

makulaturę - ratuj konie”. I w tym roku placówka pragnie wziąć czynny udział w akcji.

Uwieńczeniem dnia było zasadzenie na boisku szkolnym 15 drzewek ufundowanych przez Nadleśnictwo Jarocin. Drzewo dla pokoju zasadzili uczniowie zwycięskich drużyn. - *Mamy wielką nadzieję, że wprowadzane przez nas działania proekologiczne wpłyną pozytywnie na uświadomienie dzieci, że w przyszłości nasi absolwenci będą prawdziwymi miłośnikami przyrody i otaczającego ich świata* - mówiły Ewa Kucała i Aurelia Ludwiczak, dziękując także nadleśnictwu za sponsorowanie nagród.

Opracowali: EWA KUCAŁA, AURELIA LUDWICZAK i JAKUB WOJDECKI

Z LEŚNIEJ SPIŻARNI

Jarzębina

Fot. GS

Dzisiaj chciałbym opowiedzieć o pięknych czerwonych koralach jarzębiny, z którymi spotykamy się od dzieciństwa. Służą nam raczej do zabawy, niż do jedzenia. Czasami suszymy gałązki z gronami jarzębinowymi używając ich do zimowych bukietów. Czasami zastanawiamy się, jak tu zrobić jarzębiak czy usmażyć dżem jarzębinowo-jabłkowy, aby te piękne owoce jakoś spożytkować.

Mówiąc o owocach jarzębiny mamy na myśli owoce jarzębów. W Polsce rośnie ich pięć gatunków:

- **jarzęb pospolity**, zwany pospolicie jarzębiną (*Sorbus aucuparia*) - najbardziej dekoracyjne drzewa, szczególnie odmiany zwiste, a ich płomiennoczerwone owoce wyglądają najpiękniej w czasie pełnego owocowania. Jarzębina symbolizuje piękno i miłość. Właśnie z tych względów jest często opiewana przez poetów i stawiana w pieśniach ludowych. Na początku naszego wieku przypadkowo odkryto na Morawach słodką mutację jarzębu pospolitego, odmianę morawską (czyli sudecką), całkowicie odporną na mróz.

- **brekinia** (*Sorbus torminalis*), zwana również brzękiem - jest najwyższym naszym jarzębem, lecz należy do gatunków wymierających - rzadko można ją spotkać w naszych lasach.

- **jarzęb szwedzki** (*Sorbus intermedia*) - najczęściej w stanie dzikim możemy go spotkać w lasach nadmorskich. Jako wyjątkowo piękne drzewo i odporne na zanieczyszczenia atmosferyczne, jest chętnie sadzony w parkach i zadrzewieniach ulic na terenie całego kraju. Pomarańczowoczerwone owoce dojrzewają we wrześniu i utrzymują się do pierwszych przymrozków. Miąższ dojrzałych owoców jest zabarwiony na żółto.

- **jarzęb mączny** (*Sorbus avia*), zwany również mąknią - występuje tylko w Tatrach, Pieninach i Karkonoszach. W gwarze góralskiej nazywany jest sko-

rusem lub skoruszem.

- **jarzęb nieszypułkowy** (*Sorbus chamaemespilus*) - w Polsce występuje tylko na kilkunastu stanowiskach w Tatrach i Karkonoszach. Jest to gatunek zagrożony całkowitym wyginięciem.

Nazwa rodzajowa *Sorbus* prawdopodobnie wywodzi się od celtyckiego słowa *sorb* - gorzki, albo od tacińskiego *Sorb* - naród serbski, lub od arabskiego *sorbet* - pewien rodzaj napoju owocowego. W starożytnym Rzymie owoce jarzębiny ceniono jako przyprawę do potraw, o czym w swoich dziełach piszą m.in. Katon Starszy i Pliniusz Starszy. U ludów germańskich jarzębina poświęcona była bogowi burzy. Także plemiona celtyckie i słowiańskie wiązały z nią wiele przesądów i zabobonów. Zwana dawniej orzębiną, występowała nawet w praktykach magicznych. Wpleciona w dożynkowy wieniec miała zapewnić przyszłoroczne obfite zbiory zboża. Wianki z jarzębiny, wiszące przez cały rok w domach, miały chronić przed złymi duchami, a z kolei owoce, noszone przy sobie, bronić przed nocnymi strachami.

Owoce jarzębiny (jarzębów) należą do najzasobniejszych, obok róży, rokitnika i berberysu, w witaminę C i P oraz karoteny (prowitaminę A) - owoców leśnych. Ciekawe, że w owocach stwierdza się obecność alkoholu, zwanego sorbitem, a bywa go nawet do 3%. Zawierają dość dużo cukrów, głównie fruktozy i trochę glukozy oraz kwasów, głównie jabłkowego, nieco cytrynowego, ślady winowego, bursztynowego i innych. Zawierają także niewielkie ilości toksycznego kwasu pararobinowego, który nadaje im gorzki i cierpki smak - dlatego nie należy ich jeść na surowo, bo mogą wywołać wymioty i biegunkę (może być on jednak wykorzystywany w lecznictwie, gdyż posiada silne właściwości bakteriobójcze i już np. w stężeniu 1:10.000 uniemożliwia rozmnażanie się gronkowców - bakterii

wywołujących bardzo uporczywe i skomplikowane zapalenia ropne). Kwas ten rozkłada się jednak w podwyższonej temperaturze podczas suszenia lub gotowania. Nadmierna gorycz może być też usunięta przez moczenie jarzębiny przez dobę w osolonej wodzie, lekko zakwaszonej octem. Jarzębina traci również częściowo goryczkę na skutek przemrożenia. Niestety, owoce często opadają przed nadejściem jesiennych mrozów. Najprostszą metodą odgoryczania owoców jest włożenie ich do zamrażalnika lodówki.

W medycynie ludowej jarzębinę uważano za środek wzmacniający pracę serca. Napar z suchych owoców stosowano jako lek moczopędny, jak i w różnych schorzeniach przewodu pokarmowego oraz przy bólach wątroby. Znana była jako środek hamujący krwawienie. Niekiedy zalecano ją przeciw bólom głowy. Nalewkę lub wino z jarzębiny stosowano na obniżenie pobudliwości płciowej u mężczyzn.

Obecnie surowcem leczniczym są owoce jarzębu pospolitego (*Fructus Sorbi*), używane także do wyrobu syropu leczniczego o nazwie „Sorbomit” oraz kwiaty (*Flos Sorbi*). Oba surowce stosuje się w biegunkach, schorzeniach nerek, wątroby oraz przy niedoborze witaminy C. Jarzębina obniża również poziom cholesterolu we krwi. Wchodzi w skład mieszanek ziołowych „Rektosan” i „Slerosan”. Owoce jarzębiny działają korzystnie na krążenie obwodowe krwi i dlatego są wykorzystywane w leczeniu żylaków odbytu (hemoroidów), a w mieszkankach z innymi ziołami - w leczeniu początkowych stadiów miażdżycy. Szczególnie dla pań polecam maseczki na twarz z rozrartych na miazgę owoców jarzębiny, gdyż działają odżywczo i tonizująco na cerę.

Wszystkim czytelnikom: Na zdrowie!

Opr. JAN SUDER

z wykorzystaniem „Owoce z lasów i pól”

I. Gumowskiej oraz Ech Leśnych nr 10/1999